

spretno razložili, kako naj učitelj pri takem poduku postopa v posameznih predmetih, da doseže zaželjeni sad; posebno koliko in ktere reči naj obravnava z obema oddelkoma skupno, koliko pa z enim posebej, med tem ko družemu daja tihoma opraviti. Iz vse razprave se razvidi, kar so tudi vsi štirje referenti pripoznali, da prizadeva tak poduk mnogo truda in zahteva spretne moči. Pričujoči so pazno poslušali zanimive razprave in so se v obče vjemali, le poslednji referent, g. Belé, je konečno stavil predlog, ki ni vsim ugajal, da bi se v V. razredu ne »alterniralo«, češ, da je treba tu učence bolj poznati, ker so jim posebne nagnjenosti bolj razvite, ktere je treba v daljši razvitek posebej vporabljeni — ta predlog je vzbudil nekoliko debato. (Mi smo tega osobnega mnenja, do so vzroki za V. razred v tej reči zelo enaki, kakor za druge razrede; dober učitelj je povsod dober! Ur.) — Pri tretji točki je vodja Praprotnik zopet nasvetoval, naj se v IV. in V. razredu saj poljubno dovoli III. slovensko-nemška slovnica (t. j. če hočejo otroci za pomoček jo kupiti, da jo smejo, podpiral ga je g. Tomšič, rekoč, da jezikoslovne knjige, ki so za rojene Nemce, ne ugajajo popolnoma za slovenske otroke, tega je prepričan iz skušnje. — Volitve: V bukvarnični odsek se volijo dosedanji g. g.: Kokalj, Raktelj in Zumer. Isto tako ostanejo v stalnem odboru prejšnji g. g.: Linhart, Praprotnik, Raktelj in Tomšič. — Seja se konča še pred 11. — Dopoldne je bilo odmenjeno delu, a popoldne pa razvedrilo.

Razne novice.

30 občin izmed 37 v Pincgavu na Solnograškem je prosilo, naj se število poučnih ur za 13- in 14letne otroke pomnoži. — To so pa tako po svetu raztrobili (kdo?), vsak jih pozna, da so Pincgavci prosili za osemletno šolsko dolžnost. — A temu ni tako, otroci pri 13. in 14. letih se niso učili tu in tam ničesa, zaostajali so v vsem, vzlásti v kerščanskem nauku, od tod tudi prošnja Pincgavcev. Kaj bode Lienbacher rekel na to? tako vprašajo nekateri. Lienbacher je prav posebno poudarjal, da naj stariši določijo, ali imajo hoditi otroci s 13. in 14. letom v šolo, in pa tudi še to, nihče naj ne izostane iz šole, dokler se ni naučil najpotrebnejših stvari, branja, številjenja in kerščanskega nauka. Otroci naj hodijo do 12. leta v vsakdanjo šolo, in potem še tri leta v nedeljsko, ali če hočete v ponavljajno šolo; v tako imenovanih »cepcevih letih« potrebujejo še najbolj nazora in pouka. Ako je mogoče v teh letih obvarovati mladine samopašnosti, rešena je skoraj za ves čas življenja, ker potem se uže nekoliko zmordri v življenji. Kdor pa prošnjo v Pincgavu tako obrača, da stariši po kmetih želé osemletne šolske dolžnosti v vsakdanji šoli, ta stvar navlašč naopak obrača.

Brezverne državne ljudske šole v Belgiji so le slabo obiskovane. V okrajih Antwerpen je hodilo v katoliške začetne šole 63.469, v državne pa le 20.912. Po drugih krajih je ravno tako.

Po ljudskih šolah na Koroškem se slovenski otroci ne smejo učiti slovenski brati, ako ravno ima Koroška 117 slovenskih fará. Za naslednje 4 leta od 1881. do 1884. je sestavljena komisija za izpraševanje ljudskih šol iz 7 moč; razen deželnega nadzornika dr. Gobanca, predsednika imenovani komisiji, nihče ne govori slovenski. — Kaka težava mora biti učitelju, poučevati otroke v tujem jeziku na podlagi tujega jezika. Kakšen more biti vspeh v takih šolah; ni čuda tedaj, ako slovenski otroci ostajejo za svojimi nemškimi tovariši.

Deutscher Verein v Gradcu je imel 19. julija svoj zbor v Ptuj. Kot napredek takih zborovanj konstatujemo danes to, da nič več ne zakrivajo, kar hočejo doseči, ali bolje rečeno, kar si želé. namreč obdržati hegemonijo nad Slovenci, nemški morajo biti uradi, ljudska šola mora v to služiti, da se v nji pridno ponemčuje, sicer ne velja nič, slovenski otroci morajo hoditi 8 let v šolo, da se bolj gotovo raznarodijo. Sami na sebi taki shodi niso nevarni, ali ti ljudje skrbé, da se daleč po svetu raztrobi, kar o malem številu govore; nemško ljudstvo se s tem vznemirja, vlado pa grajajo za koncesije, katerih Slovencev se dala ni, kajti ostanimo le pri šolstvu, tukaj je še vse tako, kakor je bilo pred 3 ali 4 leti, da v narodnem obziru, kar se namreč tiče učiteljska v Ljubljani, je bilo pred 10 leti več predmetov odmenjenih za poučevanje v slovenščini, kakor l. 1881. — V tem obziru pa nemški »parteitagi« niso brez pomena in važnosti, ter dramijo in budé Slovence. V boji življenja se duhovi urijo.

Zgodovina. Mladost bere zgodovino le iz vedičnosti, kakor basen, s katero se bavi; odrasčenim je zgodovina prijateljica iz nebes, ki jih tolaži in kreпча in z modrimi nauki vodi po svetu ter pelje do neznanih krajev in časov, katere predstavlja z živimi podobami pred njihove oči. Zgodovina prebiva v cerkvi, in mirno pekopališče je v podobah njeni cvetlični vert. O zgodovini naj bi pisali le stari, skušeni možje, katerih lastna zgodovina se v kratkem konča, in ki nimajo drugega upanja, nego presajeni v vert. Zgodovine ne biti bodo slikali s črnimi in temnimi barvami, marveč žar iz višine bode pokazal vse v pravi in lepi svitlobi, in vse bode v lepem razmerji.

Kolekovane morajo biti uloge za olajšanje ali oproščenje o šolski dolžnosti; tako je določilo denarstveno ministerstvo o priliki stavljenih mu vprašanj. Uloge strank do šolskih oblasti za olajšanje ali oproščenje šolskega poduka niso koleka proste, tudi ne, če se prileži ubožno spricalo. Priklade takih ulog, izvzemši koleka proste ubožna spricala, morajo imeti kolek za priklade, ako sicer niso kolekovane. Ako se pa prošnja stavi za šolsko olajšavo ali oproščenje pri šolski oblasti kar ustmeno, in se ne piše o tem zapisnik in to šolska oblast kar sama razreši ali o tem poroča višji oblasti, ni ga potem vzroka, da bi se zahteval kolek.

Učiteljska konferenca za Kranj je 20. julija ob 10. uri zjutraj. Dnevni red je: 1. Eröffnung der Conf. durch den Vorsitz. 2. Wahl der Schriftführer. 3. Vorlesung der Referate: a) Wie liesse sich ein gedeihliches Zusammenwirken der Lehrkräfte an mehrklassigen Volksschulen erzielen? Ref. Fr. Mally. b) Kako bi se uplivalo v šoli na učence in po taistih na odrasčene, da bi se nepristojno in smelo obnašanje mladine scasoma odpravilo? — Stanonik. c) Das Spiel als Erziehungsmittel. — Kragl. d) Gojenje spomina. — Dolinar. e) O podučevanji petja v ljudski šoli. — Kreuner 4. Bericht der Bibliotheks-Commission u. Neuwahl derselben. 5. Wahl des ständigen Ausschusses. 6. Anträge.

Nad 700 odličnih božjepotnikov severnih Slovanov v Rim je prispelo v pondeljek ob $\frac{1}{2}$ 10. uri zjutraj v Ljubljano; imeli so v tukajšnji stolnici mašo in na kolodvoru zajutrek, ob $\frac{3}{4}$ 12. uri pa odpeljali so se zopet naprej proti Trstu. Tu se je pridružilo več Slovencev iz Kranjskega, med njimi tudi učitelj Josip Levičnik iz Zeleznikov. Popoludne so že bili v Terstu, in od tod so se peljali v terek po morji v Jakin, in dalje v Rim. Praznik sv. Petra so že obhajali v večnem mestu. Tam se imajo muditi do 7. ali 8. julija. Namen božjepoti v tem času je poglavitno ta, da obhajajo 5. dan julija, praznik sv.

Cirila in Metoda, v Rimu, in da se zahvalijo sv. Očetu za zgodovinsko važno okrožnico, izdano 30. kimovca o slovanskih apostolih. To najdejo p. n. čitatelji tudi v »Učit. Tov.« p. l. v l. 21. in 22.

Na c. k. učiteljski in učiteljice se konča šl. leto s 15. julijem. Konec letne skušnje so na pripravljavnem tečaju 6., in po letnih razredih začeni od 7. julija. Pripravljavnega tečaja prihodnje leto ne bode več. Mestne šole, deske in dekliške, končajo šolsko leto v saboto 23. julija.

Zrelostni izpiti na c. k. m. učiteljski v Ljubljani začeli so se pis-memo 13.; na ženskem 20. p. m.; ustmeno na možkem 30. junija, 1. in 2. julija; a na ženskem od 15. — 18. julija. Za izpit se jih je oglasilo na c. k. m. učiteljski 19 gojencev in 4 unanji (3 pomožni učitelji in 1 zaseben), na ženskem 22 gojenk in 2 unanji kandidatini. »L. Schlzlg.«

Slovensko učiteljsko društvo je imelo odborovo sejo v četrtek 30. p. m. ob navadnem času. Na dnevnem redu je bil razgovor o stenskih tablah (t. j. o načertu, o izpeljavi i. dr.), katere mislita izdati g. g.: Razinger in Žumer, učitelja na II. mestni deški šoli. Sicer glej spredaj str. 202.

Na Zalilogu pri Železnikih je bil dné 22. t. m. pokopan ondotni v. č. g. župnik Anton Pintar; k grobu spremili so ga njegovi duhovni bratje (6), 1 bogoslovec, 2 učitelja in obilo hvaležnih mu faranov. Rajni je bil iskreni spolnjeavec dolžnosti svojega težavnega poklica kot duhoven; zraven pa poseben prijatelj nedolžni mladini in za napredek šole v pravem pomenu te besede ves vnet. Na Turjaku, kjer je poprej pastiroval, podučeval je sam šole (ker majhna duhovnija ni zamogla učitelja zderževati); tudi na Zalilogu je o času, ko učitelja ni bilo, rad se vkvarjal s podukom šolske mladine, kolikor je dopuščal čas in rajnega slabo zdravje. Tudi slovenskemu slovstvu je bil marljivi podpornik. »Učit. Tov.« je bil prijatelj skoz in skoz. Naj blagi gospod mirno počiva v hladnem krilu matere zemlje; duša njegova pak naj vživa večne sladkosti sv. raja! (Ranjki je umrl nagle smerti, in začuvšim o njegovi smerti, so nam na misel prišle besede slovenskega pesnika: »Grob nemilo zine in angelj iz sveta mine.« Ur.)

J. L.

† G. France Germ, bivši učitelj v Sreduji vasi v Bohinji, je umrl 15. aprila t. l. Ranjki je bil roj. l. 1806 ter služil od l. 1826. N. v m. p.!

Razpisi učiteljskih služeb.

V šolskem okraji Kamniškem. Na enorazrednih ljudskih šolah v Ihanu, Nevljah in Dovskem se stalno oddajejo učiteljske službe z letno plačo 400 gl. in prostim stanovanjem. Prošnje okrajnemu šolskemu svétu v Kamniku do 25. julija t. l.

V šolskem okraji Kranjskem. Na 4razredni ljudski šoli v Škofjiloki, četrta učiteljska služba z letno plačo 400 gl., definitivno. Prošnje do 25. julija t. l. pri c. k. okraj. šl. svétu v Kranji.

Na zasebni rudniški šoli v Trebovljah ima se umestiti s 1. oktobrom učiteljica, l. p. 500 gl., prosto stanovanje, potem deputat (priboljšek) pri svečavi in kurjavi. — Zahteva se spričalo učiteljske sposobnosti, potem znanje nemškega in slovenskega jezika. Prošnje do 31. julija pri tehniškem ravnateljstvu Treboveljske premogove družbe v Terbovljah (technische Direktion der Trifailer-Kohlenwerksgesellschaft in Trifail).

List ima za prilogo izgled črke „h“ za stenske table.